

Hölgyeim és Uraim!

Mindenekelőtt szeretném köszönetemet kifejezni a meghívásért és azért, hogy e konferencia napirendjére tűzték a magyarországi igazságszolgáltatás helyzetének vizsgálatát is. Egyben szeretném megköszönni az IAJ által elrendelt felügyeleti vizsgálat lefolytatását Gerhard Reissner elnök úrnak.

A magyarországi helyzet lényeges problémáit a jelentés igen pontosan elemzi, azonban szükségét érzem annak, hogy az abban foglaltakon túl is érintsek néhány aktuális problémát.

Tekintve, hogy még nem találkoztunk, pár szóval szeretnék bemutatkozni. A MABIE Országos Választmánya 2018. december 1. napján választott az egyesület elnökévé. Első munkahelyem a bíróság, általam a családom harmadik generációja képviselteti bíróként magát az igazságszolgáltatásban. 25 éve vagyok büntetőbíró, az egyesület életében aktívan közel 15 éve veszek részt.

Hölgyeim és Uraim!

Gerhard Reissner úr arra kért, hogy beszéljek az egyesületünk és dr. Handó Tünde elnök asszony viszonyáról. Kérésének eleget téve a következőket szeretném elmondani:

Magyarországon a bírakat a napokban leginkább Magyarország 2020. évi költségvetésének parlamenti vitája foglalkoztatta, mert ettől függött, hogy a bírák részesülnek-e végre érdemi illetményemelésben. Hangsúlyozom, hogy 2004. év óta nem volt számottevő bírói illetményemelés Magyarországon, amely miatt a magyar bírói bérek az utolsók az Európai Unióban és az európai országok közül is csak Ukrajna, Albánia és Moldova bírái keresnek nálunk kevesebbet, annak ellenére, hogy az európai eredménytáblák alapján teljesítményünk az élvonalban van. A méltatlanul alacsony és a bírói függetlenséget is veszélyeztető mértékű bírói illetmény ügyében pillanatnyilag úgy tűnik, nem lesz változás.

Miért mondtam azt, hogy ez a helyzet a függetlenséget veszélyezteti? Azért, mert az Európai Unió Bírósága a 2018. február 27. napján meghozott ítéletében (ez az ún. portugál ügy) egyértelműen kimondta, hogy a bírák elmozdíthatatlansága mellett a feladatuk jelentőségével összhangban álló illetménye is a bírói függetlenség lényegi biztosítója. A magyar bírói bérek pedig nem állnak ezzel arányban.

Ezen túl azonban Magyarországon a bírói függetlenség csorbulásának veszélye megmutatkozik abban is, hogy a méltatlanul alacsony keresetű bírák a fizetésükön felül olyan egyéb pénzbeli juttatásokat is kapnak, amelynek nagysága, időpontja, oka és célja kizárólag az OBH elnökétől függ, *előre nem tudható, azaz nem kiszámítható**. Ő azonban személyében nem látszik függetlennek. Az OBH Elnökét ugyanis az Alaptörvény 25. cikk (6) bekezdése értelmében egy másik hatalmi ág, a törvényhozó hatalom, az Országgyűlés választotta meg anélkül, hogy a bírák, bíróságok véleményét kikérték volna, a Parlamentnek tartozik beszámolóval és kizárólag a Parlament foszthatja meg a hivatalától. Ez akár a hatalmi ágak szétválasztása elvének sérelmével is járhat.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló (2011. évi CLXI.) törvény kötelezően előírja az OBH elnöke számára azt, hogy az érdekképviselői szervekkel együttműködve határozza meg e

juttatások részletes feltételeit és mértékét. Elnökké választásom óta három alkalommal volt ez ügyben találkozó. Az OBH elnökhelyettese és más hivatali dolgozók e megbeszéléseken bemutatták, hogy a törvényszéki elnökökkel a kifizetések ügyében milyen döntéseket hoztak. Nem volt módomban azonban felkészülni e megbeszélésekre, mert előkészítő anyagot nem kaptam és a pénzügyi lehetőségekről sem kaptam tájékoztatást. Ezért ezeket a találkozókat pusztán formálisnak értékelem.

A fent emlatott ténnek is arra utalnak hogy a bírói függetlenség csorbulni látszik. Ezért az egyesületünk egyértelműen síkra száll amellett, hogy a bírói illetmények rendezése elodázhatatlan, mert a méltó illetmény nem pótolható egyéb, a hivatal elnökének döntésétől függő egyéb juttatásokkal.

Szólnom kell még arról is, hogy a MABIE – a több éves fejlesztő programja, munkája eredményeképp – idén februárban önálló, komplex javaslatot is előterjesztett a bírói illetményemelését célozva. Ezzel az érdekképviselő az OBH illetményemelési javaslata mellett, azt támogatva, állt elő önálló javaslattal, ezzel is mutatva, hogy nem csak a bíróságok központi igazgatása, hanem a legnagyobb tagsággal rendelkező bírói érdekképviselői szerv is elengedhetetlennek tartja javadalmazásunk emelését.

Azt hiszem az egyértelmű, hogy a bérharc a valódi érdekképviselő egyik legfontosabb kötelezettsége. Ennek ellenére az egyesületünk e tettet az OBH elnöke és vezető-társai kártékonyak ítélték, amely miatt komoly támadásokat kellett elszenvednünk, ezúttal úgy, hogy országos kampányt indítottak annak érdekében, hogy elérjék: minél több tag lépjen ki az egyesületünkől. Az egyik törvényszéki elnök ennek érdekében az egyesületünk egyes tagjainak nevét és adószámát tartalmazó listát osztott ki a kollegáinak, azt sugalmazva, hogy kiket szükséges közvetlenül megkeresni és lehetőség szerint befolyásolni a kilépés érdekében. Tudomásunk van arról is, hogy ilyen törekvés Magyarország több megyéjében is előfordult. Ezzel szemben a MABIE határozottan fellépett, az ügy sajtónyilvánosságot kapott.

Ezt követte az, hogy az OBH elnöke idén februárban, *15 napos határidőt adva** felmondta az általa vezetett hivatal és az egyesületünk közötti egyéttműködési megállapodást, mellyel az egyesületet megfosztotta a székhelyétől. Ezzel összefüggésben hangsúlyozom: amíg a bírósági szervezetben működő számos szakmai és érdekképviselői szervnek a székhelye változatlanul bírósági épületekben van van bejegyezve és üléseiket, rendezvényeiket rendszeresen bírósági épületekben tartják, addig a MABIE országos szerveinek erre nincs módja, mert az Országos Választmány és az Országos Elnökség üléseinek egyetlen bíróság sem ad helyet, jelentősen megnehezítve és megdrágítva az egyesület döntéshozó szerveinek működését. Az igazság kedvéért el kell azonban mondanom azt is, hogy az egyesületünk helyi szerveinek működését többnyire nem akadályozzák. Ez a tény szintén arra utal, hogy a konfliktus generálásában a központi igazgatás játszik meghatározó szerepet.

Említést kell tennem ezzel összefüggésben arról is, hogy a MABIE 2018. december 1-jén megválasztott új vezetőinek az OBH elnöke azóta sem biztosított lehetőséget arra, hogy nála bemutatkozó látogatást tegyenek, válaszolhassák céljaikat és felajánlják együttműködésüket, mindezeket annak ellenére, hogy a személyes találkozás iránti igényüket sokszor kifejeztük. Kérésünkre nem is reagált.

Úgy érzem egy igen friss történet is meg kell még megosztanom Önökkel: bár az OBH elnökének törvényi kötelessége az érdekképviselő jogainak biztosítása, ez anyagi támogatást nem jelent, *ugyanis azt szintén csak diszkrecionális jogkörben, a neki tetsző feladatok és szervezetek részére biztosítja**. Így fordulhatott elő, hogy tavaly az egyesületünk által, a nemzetközi tagdíj

ellentételezésére kért támogatási kérelmet visszautasította, az EAJ által megkezdett vizsgálat miatt, *illetve azért mert az EAJ fórumot biztosított egyik - az intézkedései ellen tiltakozó – kollégánk nyílt levelének megjelenésére**. Az egyesületünk idén más célra kért támogatást, amelyet részben meg is kapott, de olyan – *az érdekképviseleti munkával össze nem egyeztetethető** – feltételeket is szabtak, amelyeket nem tartottuk elfogadhatónak. Módosítási igényünket pedig nem teljesítették. Így a megítélt támogatás folyósítására a mai napig nem került sor.

Ennek ellenére egyesületünk működik, a nyilvánosság erejében bízva továbbra is folytatjuk a munkánkat.

Most nem szólok részletesen a személyünket ért támadásokról, arról, hogy egyáltalán nincs adminisztratív segítségünk, a vezetők a saját pénzükből utaznak akkor is, ha egyesületi ügyben járnak el, és saját pénzükből vesszük meg tárgyi eszközeinket, mert a kizárólag a tagdíjból rendelkezésre álló költségvetésünk igen szűkös.

Beszélnem kell még arról, hogy az OBT működésének törvényességével kapcsolatos vitát egyesületünk hogy látja. Az alkotmányos vitában a MABIE álláspontja az, hogy az OBT törvényesen működik. Ezt képviselve meghívottként részt veszek az OBT ülésein.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

** a dőlt betűvel jelzett részek a német fordításban nem szerepeltek, így a konferencián csak magyarul hangzottak el.*